

ที่ กค ๑๐๐๖/๑๖๘๖๗

ศก. 340
วันที่ 4 ต.ค. 61
เวลา 9.40

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส29187 กค.
รับที่ : ธ16868/61 6.1 ก.ล.ย
วันที่ : 04 ต.ค. 61 เวลา : 9:01

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประจำปีครั้งแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ภาพถ่ายหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ผนง.(๐๒) ๑๙๓๕/๒๕๖๑
ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประจำปีครั้งแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๑) ที่บัญญัติว่า “เรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี” รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๒๘/๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กนง. ได้เสนอรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๒๘/๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ รับทราบรายงานดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๘/๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการนโยบายการเงินรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีทุกหกเดือน” จึงจำเป็นต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการดำเนินงานของ กนง. ประจำปีครั้งแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๑

/ ๓. สำระสำคัญ...

๓. สารสำคัญของรายงานผลการดำเนินงานของ กนง. ประจำปีครั้งแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๑
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๑ เป้าหมายนโยบายการเงิน

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ อนุมัติให้ใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีที่ร้อยละ ๒.๕ ± ๑.๕ เป็นเป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับระยะปานกลางและสำหรับปี ๒๕๖๑ ตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง กนง. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๓.๒ การประเมินภาวะเศรษฐกิจการเงินและแนวโน้ม

๓.๒.๑ ภาวะเศรษฐกิจและแนวโน้ม

เศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ ขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ ๔.๘ เพิ่มขึ้นจากช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๔.๒ โดยการส่งออกสินค้าขยายตัวแข็งแกร่งและทั่วถึงในหลายหมวดสินค้าและในเกือบทุกตลาดส่งออก ในขณะที่เดียวกันการส่งออกบริการขยายตัวต่อเนื่องตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในเกือบทุกสัญชาติ ด้านอุปสงค์ในประเทศมีบทบาทสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจมากขึ้น ปัจจัยสนับสนุนการบริโภคภาคเอกชนมาจากกำลังซื้อของครัวเรือนที่มีทิศทางที่ดีขึ้น ด้านการลงทุนภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้นทั้งในหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังได้รับแรงส่งจากความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจที่ดีขึ้นภายหลังการลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) และโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Private-Public Partnership : PPP) มีความชัดเจนมากขึ้น สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมถึงการลงทุนของรัฐบาลขยายตัวจากการเริ่มลงทุนรถไฟทางคู่ระยะที่ ๑ จำนวน ๕ สาย

กนง. ประเมินว่าเศรษฐกิจประเทศไทยมีแนวโน้มขยายตัวชัดเจนต่อเนื่องในปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๒ ที่ร้อยละ ๔.๔ และ ๔.๒ ตามลำดับ (ประมาณการล่าสุด ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๑) อย่างไรก็ดี ความเสี่ยงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะข้างหน้าโน้มไปด้านต่ำมากขึ้น โดยเฉพาะความเสี่ยงจากการตอบโต้ทางการค้าที่รุนแรงขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกาและประเทศเศรษฐกิจสำคัญ (Trade War) ซึ่งจะกดดันบรรยากาศการค้าการลงทุนระหว่างประเทศและกระทบต่อการส่งออกของไทยทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านห่วงโซ่อุปทานของโลก

๓.๒.๒ ภาวะเงินเฟ้อและแนวโน้ม

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๑.๐ (ในปี ๒๕๖๐ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๐.๗) และอยู่ใกล้เคียงขอบล่างของกรอบเป้าหมายนโยบายการเงินที่ร้อยละ ๒.๕ ± ๑.๕ โดยในไตรมาสที่ ๒ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับสูงขึ้นและเข้าสู่กรอบเป้าหมาย เนื่องจากราคาพลังงานที่ขยายตัวตามราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศและราคาก๊าซหุงต้ม (LPG) ที่เพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก อย่างไรก็ดี ราคาเนื้อสัตว์และผลไม้ยังหดตัวเนื่องจากปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมาก

อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๐.๗ (ในปี ๒๕๖๐ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๐.๖) เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานของกลุ่มอาหารปรับเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากราคาอาหารสำเร็จรูปที่ทยอยปรับเพิ่มขึ้นตามต้นทุนราคาอาหารสดและก๊าซหุงต้ม (LPG) ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานของกลุ่มที่ไม่ใช่อาหารปรับตัวเพิ่มขึ้นตามค่าเช่าบ้านและการปรับขึ้นอัตราภาษีสรรพสามิตยาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ทั้งนี้ อัตราเงินเฟ้อคาดการณ์จากผลสำรวจผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญทางเศรษฐกิจในระยะสั้นทรงตัวในระดับใกล้เคียงกับอัตราเงินเฟ้อเป้าหมาย ส่วนอัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ระยะยาวปรับสูงขึ้นจากครึ่งหลังของปีก่อน

กนง. ประเมินว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มปรับสูงขึ้นและเข้าสู่กรอบเป้าหมายโดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๒ จะอยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ และ ๑.๒ ตามลำดับ ส่วนอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๒ คาดว่าจะอยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ ๐.๗ และ ๐.๙ ตามลำดับ (ประมาณการล่าสุด ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๑) อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเชิงโครงสร้างจากการพัฒนาเทคโนโลยีทางการผลิตที่จะช่วยให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นและทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง ตลอดจนการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากการขยายตัวของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e - Commerce) ที่ทำให้ความสามารถในการปรับขึ้นราคาของผู้ประกอบการลดลง ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานกลุ่มที่ไม่ใช่อาหารปรับสูงขึ้นได้ไม่มากนัก

๓.๒.๓ เสถียรภาพระบบการเงิน

เสถียรภาพระบบการเงินของไทยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี สะท้อนจากฐานะทางการเงินของภาคธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่ที่ปรับดีขึ้นต่อเนื่องตามการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก และเศรษฐกิจไทย ในขณะเดียวกันสถาบันการเงินมีเงินสำรองและเงินกองทุนอยู่ในระดับสูงเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงคุณภาพสินเชื่อกับที่ด้อยลงในบางหมวด โดยเฉพาะคุณภาพของสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และสินเชื่ออุปโภคบริโภค โดย ณ สิ้นไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๑ ระบบธนาคารพาณิชย์ไทยมีเงินสำรองสำหรับรองรับการด้อยลงของคุณภาพสินเชื่อ ร้อยละ ๑๘๒.๑ ของเงินสำรองพึงกัน และมีเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio) ร้อยละ ๑๗.๙ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำหนดที่ร้อยละ ๑๐.๓๗๕ โดยเกณฑ์ดังกล่าวได้รวมอัตราเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Conservation Buffer) แล้ว ทั้งนี้ เสถียรภาพของภาคต่างประเทศของไทยมีความเข้มแข็งและอยู่ในเกณฑ์ดี สะท้อนจากเงินสำรองระหว่างประเทศที่อยู่ในระดับสูงและภาระหนี้ต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสามารถรองรับผลกระทบจากความเสี่ยงด้านต่างประเทศและภาวะการเงินโลกที่ผันผวนมากขึ้น

ทั้งนี้ ในการประชุม กนง. และการประชุมร่วมระหว่าง กนง. กับ คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) ได้ติดตามความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงินในจุดต่าง ๆ ที่อาจสะสมความเปราะบางต่อระบบการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ

(๑) พฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้น (Search for Yield)

อาจนำไปสู่การประเมินความเสี่ยงต่ำกว่าที่ควร (Underpricing of Risks) โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สินทรัพย์และเงินฝากยังขยายตัวสูง และการลงทุนในกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ (Foreign Investment Fund : FIF) ที่ยังอยู่ในระดับสูงและกระจุกตัวเพียงในต่างประเทศ

(๒) ความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศและตลาดการเงินโลก เนื่องจากทิศทางอัตราดอกเบี้ยโลกที่อยู่ในช่วงขาขึ้นอาจทำให้ต้นทุนการกู้ยืมผ่านตลาดตราสารหนี้ปรับสูงขึ้น และส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของบริษัทที่จำเป็นต้องต่ออายุเงินกู้ยืมได้

(๓) ความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือนและธุรกิจ SMEs ที่ยังไม่ปรับขึ้นชัดเจน สะท้อนจากสัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - Performing Loans : NPLs) ของกลุ่มลูกหนี้ดังกล่าวที่ยังอยู่ในระดับสูง และสัดส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทางการเงินของครัวเรือนที่ยังมีแนวโน้มสูงขึ้น

(๔) ความเสี่ยงในตลาดอสังหาริมทรัพย์ที่สูงขึ้น โดยภาวะอุปทานคงค้างของอาคารชุดใช้เวลาานกว่าจะขายโครงการได้หมด ในขณะที่ผู้ประกอบการยังคงลงทุนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องและสถาบันการเงินแข่งขันปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยโดยยอมรับความเสี่ยงที่สูงขึ้น

๓.๓ การดำเนินนโยบายการเงิน

๓.๓.๑ การดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ย

ในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ กนง. มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ร้อยละ ๑.๕ ต่อปี ในการประชุมทั้ง ๔ ครั้ง โดยในการตัดสินใจนโยบาย กนง. ได้คำนึงถึงผลบวกและผลลบของแต่ละทางเลือกนโยบาย (Policy Trade - Offs) ทั้งในด้าน (๑) ระยะเวลาที่อัตราเงินเฟ้อกลับเข้าสู่กรอบเป้าหมาย (๒) การสนับสนุนให้เศรษฐกิจขยายตัวได้อย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน และ (๓) การดูแลความเปราะบางในระบบการเงินที่อาจสะสมภายใต้ภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำต่อเนื่อง โดยเห็นว่านโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นมีความจำเป็นที่ช่วยสนับสนุนให้อุปสงค์ภายในประเทศขยายตัวได้เข้มแข็งต่อเนื่อง ซึ่งจะเอื้อให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปทยอยปรับสูงขึ้นและเคลื่อนไหวอยู่ในกรอบเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สะท้อนจากต้นทุนการระดมทุนของภาคธุรกิจที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ แม้อัตราดอกเบี้ยโลกเริ่มมีทิศทางปรับสูงขึ้น และภาคธุรกิจยังสามารถระดมทุนผ่านสินเชื่อธนาคารพาณิชย์และตลาดการเงินได้อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ กนง. ได้อภิปรายเกี่ยวกับเงื่อนไขและจังหวะเวลาที่เหมาะสมของการเริ่มปรับนโยบายการเงินให้เข้าสู่ภาวะปกติในอนาคต โดยเห็นว่าหากเศรษฐกิจยังคงมีแนวโน้มขยายตัวได้ดีต่อเนื่องและแนวโน้มเงินเฟ้อสามารถอยู่ในกรอบเป้าหมายได้ชัดเจนขึ้น ความจำเป็นที่จะต้องใช้นโยบายทางการเงินที่ผ่อนคลายเป็นมากอย่างต่อเนื่องจะเริ่มลดลง และการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อสร้างขีดความสามารถในการดำเนินนโยบายการเงิน (Policy Space) ในอนาคตจะมีความสำคัญมากขึ้น

๓.๓.๒ การดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน

ในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ เงินบาทเทียบกับดอลลาร์สหรัฐปรับอ่อนค่าลงสอดคล้องกับทิศทางสกุลเงินส่วนใหญ่ในภูมิภาค ตามแนวโน้มเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาที่ปรับดีขึ้นโดยเปรียบเทียบ นอกจากนี้ เงินบาทได้รับแรงกดดันด้านอ่อนค่าเพิ่มเติมจากปัจจัยทางฤดูกาลในไตรมาสที่ ๒ ซึ่งมีการส่งเงินปันผลกลับประเทศของบริษัทและนักลงทุนต่างชาติที่อยู่ในไทย ส่งผลให้ ณ สิ้นไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๑ เงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าลงร้อยละ ๑.๗ จากสิ้นปี ๒๕๖๐ มาอยู่ที่ ๓๓.๑๒ บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ สำหรับดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate : NEER) ณ สิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ แข็งค่าขึ้นร้อยละ ๐.๔ จากสิ้นปี ๒๕๖๐ สำหรับดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate : REER) อ่อนค่าเล็กน้อยที่ร้อยละ ๐.๒ ทั้งนี้ NEER ที่แข็งค่าเมื่อเทียบกับ REER เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อทั่วไปของไทยในช่วงครึ่งแรกของปีเพิ่มขึ้นช้ากว่าอัตราเงินเฟ้อโดยรวมของประเทศคู่ค้าคู่แข่ง

สำหรับการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ กนง. ยังคงให้ความสำคัญกับการติดตามและดูแลอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อลดความผันผวนของค่าเงินบาท เพื่อช่วยเอื้อให้ภาคธุรกิจสามารถปรับตัวได้ โดยเฝ้าดูดูแลความผันผวนค่าเงินบาทผ่านการซื้อขายเงินตราต่างประเทศในช่วงที่เงินบาทแข็งหรืออ่อนค่าเร็วจนไม่สอดคล้องกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และการสื่อสารให้ภาคเอกชนตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนอย่างเหมาะสม

๓.๓.๓ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน

กนง. ให้ความสำคัญกับการติดตามพัฒนาการและประเมินความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงินอย่างต่อเนื่อง และมีการดำเนินงานเพื่อรักษาเสถียรภาพระบบการเงินอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

(๑) การประเมินความเสี่ยงต่ำกว่าที่ควร (Underpricing of Risks) จากพฤติกรรม Search for Yield โดย กนง. และ ธปท. ได้สนับสนุนและผลักดันการยกระดับกฎเกณฑ์การกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาลที่ดี

/ (๒) การระดมทุน ...

(๒) การระดมทุนของภาคธุรกิจผ่านตลาดตราสารหนี้ในมิติของต้นทุนการระดมทุนและการต่ออายุเงินกู้ยืม โดย กนง. สนับสนุนให้ปรับแผนการออกพันธบัตรของ ธปท. ซึ่งช่วยให้ภาวะการเงินผ่อนคลายต่อเนื่องและลดความเสี่ยงของการต่ออายุเงินกู้ยืม (Rollover Risk) ของภาคธุรกิจ

(๓) ความเปราะบางในตลาดสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย โดย กนง. และ ธปท. ได้สื่อสารให้ธนาคารพาณิชย์ระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เนื่องจากคุณภาพสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยด้อยลงในระยะหลัง

(๔) ภาระหนี้ครัวเรือนในระดับสูง โดย กนง. ให้ความสำคัญกับการติดตามสถานการณ์ดังกล่าวในเชิงลึก หากปัญหาหนี้ครัวเรือนไม่คลี่คลายอย่างมีนัยจะเป็นแรงกดดันการบริโภคภาคเอกชนอย่างต่อเนื่องในระยะข้างหน้า

๓.๓.๔ การสื่อสารนโยบายการเงิน

กนง. ให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับเหตุผลประกอบ การตัดสินใจนโยบายทางการเงิน เพื่อให้สาธารณชนเข้าใจมุมมองการตัดสินใจของ กนง. ภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่นที่ให้ความสำคัญกับการดูแลเสถียรภาพด้านราคาเป็นเป้าหมายหลัก ควบคู่ไปกับการดูแลให้เศรษฐกิจเติบโตได้เต็มศักยภาพและการรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน ทั้งนี้ ในบริบทปัจจุบันที่ธนาคารกลางหลายแห่งเริ่มทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย กนง. ได้สื่อสารอย่างต่อเนื่องถึงความจำเป็นในบริบทของไทยในการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย เพื่อสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อที่ยังต้องเผชิญความไม่แน่นอนอีกมาก

๓.๔ ประเด็นสำคัญอื่น ๆ ที่ กนง. ให้ความสำคัญในการดำเนินนโยบายการเงิน

๓.๔.๑ การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจไม่ส่งผ่านผลดีอย่างทั่วถึง

ในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวชัดเจนขึ้นต่อเนื่องโดยมีแรงขับเคลื่อนจากภาคต่างประเทศและอุปสงค์ในประเทศ อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เห็นว่าเศรษฐกิจขยายตัวดีตามตัวเลขเศรษฐกิจที่ประกาศ สะท้อนจากการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวจากการใช้จ่ายของกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางถึงสูงเป็นหลัก ในขณะที่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยยังคงระมัดระวังในการใช้จ่าย เนื่องจากกำลังซื้อยังไม่ปรับดีขึ้นชัดเจน โดยสามารถอธิบายได้จากปัจจัยเชิงโครงสร้างของประเทศซึ่งส่งผลดังนี้

(๑) ตลาดแรงงานไทยมีกำลังแรงงานลดลงและไม่ตอบโจทย์ความต้องการของเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการเข้าสู่สังคมสูงวัยทำให้ไทยมีข้อจำกัดด้านจำนวนแรงงาน และต้องหันไปพึ่งพาแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้มีการใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงาน (Automation) ในกระบวนการผลิต ทำให้ความต้องการแรงงานเปลี่ยนไปทั้งด้านปริมาณและทักษะ ในขณะที่ระบบการศึกษาของไทยยังไม่สามารถผลิตแรงงานได้ตามความต้องการของเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงเร็ว ทำให้ผู้ว่างงานที่จบการศึกษาใหม่ใช้เวลาในการหางานนานขึ้น

(๒) พฤติกรรมการบริโภค การออม และการลงทุนเปลี่ยนไปจากเดิม การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลให้ผู้บริโภคบางส่วนลดการบริโภคในปัจจุบันและเก็บออมเงินเพื่อใช้ในยามเกษียณมากขึ้น นอกจากนี้ ข้อจำกัดด้านทักษะแรงงานของไทยเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การลงทุนในไทยมีความน่าสนใจลดลงเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค อีกทั้งรูปแบบการทำธุรกิจสมัยใหม่ เช่น การค้าขายออนไลน์ รวมถึงรูปแบบเศรษฐกิจเชิงแบ่งปัน (Sharing Economy) ที่แพร่หลายมากขึ้น ทำให้การลงทุนเปลี่ยนไปเน้นการลงทุนในสินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Assets) ซึ่งใช้เม็ดเงินลงทุนน้อยกว่าการลงทุนในอาคารและเครื่องจักร เป็นต้น

/ ทั้งนี้ กนง. ...

ทั้งนี้ กนง. มองว่านโยบายการคลังและนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย เป็นเพียงเครื่องมือบริหารจัดการเศรษฐกิจในระยะสั้นที่สามารถช่วยประคับประคองเศรษฐกิจในช่วงวิกฤตขาลง แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างได้ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องแก้ไขด้วย ๑) นโยบายด้านแรงงาน ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพและค่าจ้างแรงงาน และ ๒) นโยบายด้านการเกษตรที่ให้น้ำหนักกับการเพิ่มรายได้เกษตรกรอย่างยั่งยืนมากขึ้นเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่และการลดต้นทุนการผลิต เช่น การวิจัยพันธุ์พืชที่ให้ผลผลิตสูง การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้มีการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม การบริหารจัดการน้ำและการเผยแพร่ข้อมูลพยากรณ์ดินฟ้าอากาศ เป็นต้น

๓.๔.๒ ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อเศรษฐกิจไทย

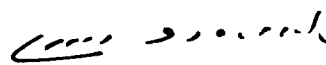
ในช่วงที่ผ่านมาค่าเงินบาทผันผวนมากขึ้นจากความไม่แน่นอนในต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินบาทมีผลกระทบที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มธุรกิจและครัวเรือน โดยมีผลทั้งผลบวกและผลลบทั้งในทิศทางแข็งค่าและอ่อนค่า ซึ่งการสนับสนุนหรือการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อให้เงินบาทอ่อนค่าจึงอาจไม่ช่วยกระตุ้นการส่งออกในภาพรวมมากนัก ส่วนหนึ่งเนื่องจากปัจจัยเชิงโครงสร้าง ดังนั้น การบรรเทาผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนควรใช้นโยบายที่ตรงจุด (Targeted Policy) โดยมุ่งเป้าไปที่ผู้ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง เช่น การส่งเสริมให้ธุรกิจบริหารจัดการความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน การส่งเสริมการใช้เงินสกุลภูมิภาคเพื่อลดการพึ่งพาเงินสกุลหลัก ตลอดจนการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่าเพิ่มของสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาดโลก เป็นต้น

๔. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๘/๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบรายงานผลการดำเนินงานของ กนง. ประจำปีครั้งแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามที่ กนง. เสนอมา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๗๖

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sirada.fpo@gmail.com